

НА СВОЈУ РУКУ

Ја сам вам мало онако, на своју руку. Није баш да сам скроз-наскроз наopak, то ипак није отишло тако далеко, више му дођем мимо света. Особењак. Такав сам се задесио.

Како? Зашто? Јесам ли испоручен у неисправном стању, с фабричком грешком, а без гарантног листа и права на повраћај? Или је до квара дошло у потоњем периоду, услед неправилног руковања мојом личношћу? Ко ме падам на душу? Оном који ме је правио или оној која ме је родила? Ко је начинио пропуст у мојој обради? Да нисам повукао на оног ујака, шприцаног у мозак?

Да нисам замењен у породилишту? Да ме није нека бабица, за кинту, увалила уместо исправног фабриката? Свашта се по тим породилиштима збива. Било је случајева, писало је по новинама, помињало се на телевизији, да се, уз довршене породилје, шверцују и оне које би тек да зачну са извесним доктором, прочуо се тај по лекарским и љубавним вештинама, по привлачној појави, као да је сишао с рекламе, уздахнула је, чежњиво, не једна припадница женског пола, укључивши и оне, игром природе, заточене у мушком телу и оделу.

Тешка питања, жучно претресана на претежно завађеном породичном савету. Уз крупне речи, наострешене оптужбе, заједљиве увреде. Уз загрцавање и зацењивање.

Разматрани су најодлучнији кораци. Предлагано је и да се мој случај поднесе полицијским снагама на разматрање, али од тога није испало ништа. Неко се досетио да је разумније заобилазити станиште реда и мира, када те једном тамо, било каквим поводом, прибележе, цимају те за све и свашта. Обије, рецимо, неко трафику у твом крају, а они одмах тебе на испит: јеси ли шта видео? Јеси ли шта чуо? Полиција је вазда гладна сарадника, храни се сваким ко јој падне под руку. Брига њих да ли си пријавио или су те пријавили. Ако си пријавио, још горе по тебе. Учинио си једном, учинићеш поново, рачунају на твоју пријављивачку природу.

На породичном савету се ни до чег није дошло, тај савет се и држи да би запетљало, не распетљало.

А и да се прокопало до каквог узрока, каква корист? Био бих и даље овакав какав јесам, ни мрвицу другачији. Чему се, онда, гњавити узроковањем? Узроци су прецењени. Када каквог друшкана спусте под земљу, боли га брига да ли је живот из њега истерао метак или га је исисала бољка. На исту му мртвачку последицу изађе. Чврсто стојим на том становишту, дубоко сам се упоао, чик нека ме неко помери.

Установио сам зашто се толико труда улаже у оно што не даје плода – узрок произлази из узора, а без узора се не може.

Да сведемо, такав сам какав сам, захтевам да се моја особеност узме у обзир, драже ми је да будем на своју него на туђу руку. Било би ми криво да ме побркају са извеснима који нису ни овакви, ни онакви. Не можеш да им похваташ ни форму, ни фарбу.

Шта фали ујаку што је шприцан у мозак? Ништа му то није сметало да јури сојке. Користило му је, напротив.

Моја особеност се уважава, у том погледу не могу да се пожалим. За потврду, могао бих да, из неисцрпне ризнице свог искуства, изнесем бројне примере и хитнем вам их у лице. Нисам од оних који блебећу у празно.

Ево једног од свежијих.

„Ти си комплетан идиот!“, фркнула је на мене Фруштук Александра, а све сева као сутон сивим очима. Да се од тих муња нешто не запали? Прилично хартијетине се вуче свуда наоколо, не треба јој много да плане. Шта ћемо онда?

Опаска је била ласкава, али не сасвим тачна. Нема ничег и никог комплетног на овом свету, ни Спиридон Агатонович није изузетак, што да кријем. Свугде и сваком понешто фали. Макар какав сићушан делић. Мени, узмимо, фале четири зуба, остали су на месту.

Хартија није букнула, али моје сирото срце јесте, ужелело се љубавног огња, шта ли? У грудима ми само бубња, као штедро наложена пећ.

Шта ћу, слаб сам на кремен женске, мекушне ми баш и нису по вољи.

Не бих вам овде потанко описивао Фруштук Александру, царицу и господарицу мога срца. Довољно ће бити ако изјавим да су јој сви телесни делови на вишњим нацртом предвиђеном месту. Кога занима да и лично ждракне, нека сврати до предузећа, чијег смо пословног механизма саставни део и ја моја љубљена. Другачије не иде. Нећу јој качити слике по свакаким мрежама, да је тамо продуцирам, свима на увид. Мислим, моја је, не свачија.

Ми смо, да не лутате, у Млечног пута број 4. Лако ћете нас наћи. У броју 6, тик до нас, угнездио се Факултет за фискултуру, фризерај и менаџмент. Изнад ове образовне установе лебди балон са дасом који диже тегове, враголасто нафризираном дамом и наоштреним пословним светом. Преко пута нас, петоспратница, стигла је до крова, али никако да се тим кровом и покрије. Првом инвеститору понестало пара, другог прихапсило, трећи се још није нашао.

Петоспратницу поздрављам сваког јутра, при доласку на посао: „Здраво, грађевино!“, добацам јој, пријатељски. Остајем без одговора. Не замерам јој, сигурно се, сиротица, замислила над својом недовршеном судбином. Мада је овако боље, не врзмају се по њој, не газе јој по унутрашњости.

Ми смо, да нагласим, успешно предузеће. Није код нас као код неких да плате касне годинама, ако заостану месец или два, не више. Нећу вас упознати са облашћу нашег пословања, то је најстроже чувана пословна тајна. А пословна тајна је за мене светиња. Нисам разливен, не бих се излануо ни да ме голицају по голим табанима. Нисам од оних које сврби језик па не могу да се смире док га не почешу, него се све врпоље и мигоље.

Моје радно задужење није тајно, али је поверљиво, тако да ни у њега не могу да вас упутим. Ипак, одшкринућу вам врата сазнања, уместо да их залупим пред вашим цењеним носом, који вас ваздухом снабдева, то је највише што могу да учиним за вас. У поверењу, нисам најкрупнији зупчаник, али би без мене све стало. Толико са моје стране. За остало ћете морати да се сами довијете.

Има оних који себе донесу на посао, као какав апарат. Искључе се чим прекораче пословни праг, а укључе онај апарат који су донели, па апарат одради своје. По истеку радног времена, дешава се обрнут процес.

Ја се, напротив, у радне активности уносим читав, свим срцем и свом душом, свим мозгом и осталим органима, да их овде не набрајам, потанко су описани у сваком анатомском атласу.

Идем и даље од додељених ми задужења. Улажем немали труд да позитивно делујем на пословни процес и окружење. Старам се да их унапредим. Увек има понешто да се унапреди. Унапређивање је закон. Ко тапка у месту, назадудје.

Моји напори, предвидиво, наилазе на отпор и неразумевање околине, што је најбољи доказ да сам на добром путу. Узнемире се, чачнеш ли овде. Ускомешају, дирнеш ли тамо. Дође и до збрке, има и забуне. А зашто? Зато што су навикли на стално једно те исто па пошандрцају кад им се то једно те исто макар мало изокрене.

Тада ме чаште разноразним речима. Упијам их помно, свашта сазнам о себи, откријем сву многостраност своје личности, обдарене мноштвом свакојаким особина. Драго ми је да се тако свесрдно занимају за моју особу, мило ми је што сам предмет најпажљивијег проучавања.

Када ми дојаде, пресецам их чаробном речју:

„Спроводим реформе!“, одсецам као да сам малочас искорачио из телевизора.

Чаробна реч има тренутно дејство. Помету се, ушепртљају, чим је бацим на њих. Сишло им срце у пете, одсекле им се ноге од силног страха.

По способности да образложим своје поступке, могао бих да се угурам међу руководећи кадар, али нећу. Нисам им ја дадиља, да их водам за ручицу. Нека се водају сами.

Откад су ме погодиле оне муње, из као сутон сивих очију, разбуктала страст ми не да мира. Удовољавам јој у машти. Обдарен сам раскошном маштом, не требају јој филмови у којима дундасте цуре сопћу, дахћу, стењу и јече, упосливши све телесне отворе, продуктивност на завидном нивоу.

Страсти, напасници, машта ипак није довољна. Мамуза ме, отпадоше ми слабине. Захтева да јој сместа удовољим, а ја, опет, нисам човек брзоплет, непромишљен. Свему приступам с планом. Ништа без добре припреме, како, поводом спортских догађаја, воле да кажу на телевизији.

Приврженик сам ТВ пријемника. Има ту свашта да се види, чује, научи. Прозор у свет, не каже се цабе. Лепо ти се ја налаким на тај прозор, ради унапређења, оплемењења и обогаћења своје личности. Тај прозор ми је и подарио ону чаробну реч, до месеца му хвала.

Најбитније је одабрати правилан приступ.

Набавио сам блокче у које записујем какве све кораке треба предузети. Биће ту и поприличних, жалосних, али нужних жртава са моје стране.

Мораћу, ето, да се одрекнем свог унтерцигера и заменим га за прилици и подухвату прикладнији веш. У том циљу сам кренуо у извиђање, обилазим радње. С мршавим исходом. Мушкарци су у трговачком смислу запостављени, предстоји им мукотрпна борба за потрошачку равноправност.

Мораћу да поспремим кавез у коме пребивам, као припитомљена градска животиња. Кавез је снабдевен струјом, водом, грејањем, опремљен намештајем и уређајима.

Има све што је неопходно да градска животиња не угине али је, за женско око, у недоличном стању. А то поспремање је тешка гњаважа, недостојна човека који држи до свог достојанства.

Не мари, зарад страсти сам и ту жртву готов да принесем.

„Стани мало, Спиридоне Агатоновичу, стани мало!“, цимам себе за рукав. „Ти мислиш да овде обавиш наречену радњу?“

„А где другде?“

„Је ли ти то паметно?“

„Што не би било?“

„А после?“

„Шта после?“

„Ако неће да оде?“

„О том после ћемо после, кад дође на дневни ред“, ућуткујем оног другог.

Тако ја себе пропиткујем и опомињем, двојица су, ипак, мудрија од једног. Зна се, ко срља, врат крља.

Црв ми се, међутим, увукао у срце. Шта ако ми се усели? Добро, неће одмах, али мало помало, остави једну стварчицу, па другу, преспава једну, па две, па три ноћи, и ето је. Жене су веште у запоседању простора. Часком се одомаће, као кучићи и мачићи. Шта запоседну, тиме и загосподаре и уређују по своме. Треба их постављати да управљају окупираним територијама.

А код мене, молићу лепо, места нема. Живим са собом, дакле, већ смо неколицина. Тешко се подносимо, гложења су стална, свађе неизбежне. Држава нас, истина, води као једно лице, приглупа је за потанкости, ограничена за многостраности. При том се води и практичним разлозима, кад си у једнини зна кога да хапси и кога да опорезује.

А господарица и владарка срца мога је габаритна. Особа од формата. Све би нас стиснула. Пригњечила. Ко зна колико ваздуха троши. А мени ваздуха треба.

Смотреније је да зову страсти удовољим ван дома свог.

Где?

На послу? – ето прве помисли. Тамо смо већ скупа. Тешко да би ишло. Нашао би се неки изговор за останак удвоје, када сви оду, за то ћемо лако, у изговорима се никада не оскудева. Ипак, да ли бисмо успели да се осамимо? Шта ако заостане још неко да заврши оно што у току дана није стигао? То је чак веома вероватно, код нас је радно време све растегљивије, није ретко и да се заноћи, што ја одобравам, иако ми у овом случају не одговара. Шта ћемо онда? Да, колегијално, позовемо ту особу да нам се придружи? Не долази у обзир, не пристајем да делим. Ту су, затим, чувари који се мотају по згради, шпартају, проверавају да неко нешто не здипи или не почини какву другу неподопштину на уштрб фирме. Разумљива мера опреза, има овде свакаквих. Због таквих су накачене и камере које покривају сваки кутак. Хватају на делу не само злотворе, него и забушанте. Моје међу њима више нема. Уклонили су је, подигла се и поприлична џева око тога. Поставио сам је из најбољих намера, да потанко изанализирам радни процес, у сврху унапређења, намере ми нису признате, безгранична је људска незахвалност.

Радно место је, уосталом, светиња, предвиђено је за постизање и надмашивање радних учинака, не за досезање личног задовољства.

Где онда?

Хотелска соба, синило ми је. Ништа природније, колико пута су такве згоде прика-зали на телевизији, а телевизија је складиште животних поука и подука.

Нешто ми, ипак, хотелска соба не загрева машту. Некако ми је – бљак. Хотелска соба и неки тамо Јоца Јоцић, у реду. Али хотелска соба и Спиридон Агатонович? Не иде, па не иде.

Хотелску собу сам заврљачио преко рамена.

Решење је, како се то збива у детективским филмовима, било пре носом. Да се спотакнеш о њега. И прућиш колико си дуг и широк.

Недовршена риђа грађевина, бинго! Шта ћеш узбудљивијег места. Набавићу неки мадрац, па удри до зоре.

Ал' сам измозгао, свака ми част. Ни неки мудријаш с малог екрана не би боље.

Пошто је питање места успешно ликвидирано, остало је да се предмет страсти приведе намени.

Царица и господарица мога пламтећег срца још није упозната са високим положа-јем који је у овом неопходном животном органу заузела. Нити се тог положаја слу-жбено примила. Нисам се изјашњавао, да не трчим пред руду. Нека прво припреме одмакну од почетка.

Сазрело је време, куцнуо је час да се пређе и на ту фазу. Одбацивши препад, не приличи мојој смотреној природи, одлучио сам се за изоколни приступ.

Прођем тако поред њеног стола и значајно, али потихо да непозвани не чују, изустим: „Ех, кад бисмо ми нешто...“ И још значајније намигнем. И тако више пута у току дана, више дана заредом.

Фруштук Александра, императорка моја, ништа. Блене у онај монитор, поглед не одваја.

Не разуме? Или се претвара?

Можда нисам био довољно јасан у исказивању својих намера? Реших да будем одређенији. Оно *ми* може да се тумачи и овако, и онако. Као да се односи на све нас овде, или тако некако. Обухвата превише.

„Ех, кад бисмо нешто... нас двоје...“, понављао сам у пролазу, страственим а мазним шапатом. Ни намигивање није изостало.

Опет ништа.

Да није оно *нешто* превише околишно?

„Ех, кад бисмо нас двоје... нешто... у оном смислу“, сузих простор за могућа тумачења.

Безуспешно.

Одбих да се предам. Размотрио сам ситуацију са свих страна и извео одговарајуће закључке, а све у смислу усавршавања стратегије и тактике. И то више закључних комада, није нужно да вам их све предочим. Са закључцима не треба шкртарити, не кваре, неће се бацити.

Тренутак је рђаво изабран, то је. Усредсређена на посао, моја изабраница, царица, императорка, обневиди и оглуви за све остало.

Покушах да јој приступим на ходнику.

Био сам боље среће.

„Макни ми се с пута, идиоте!“, загрме. Заиграше и оне муње у сутон.

Срце ми премре.

Приметила ме је! Поново ме је приметила!

Напредујемо! Напредујемо! Пробили смо лед!

Напредак је био значајан, али недовољан. Пословни простор је и на ходнику чинио своје.

Покушах исто на прилазу згради, помела ме је погледом.

Није било друге него да се прибегне очигледнијим и непосреднијим средствима. Речи су ипак речи, а дела су дела. Упослио сам и руке, не само језик. С мером, дакако. Ја и у страсти све чиним с мером, не дам јој да ме понесе.

Последице су биле неочекиване.

„Шта да радим с тобом, Спиридоне Агатоновићу?“, наднео се над моју судбину нико други до Јоца Јоцић, онај са прашњавом хотелском собом и брашњавом хотелском љубавницом.

Ја, с том чињеницом сте већ упознати, нисам Агатоновић већ Агатонович, разлика је огромна, али не вреди, неке је немогуће одвићи од ћућорења.

На послу, Јоца Јоцић ми дође као некакав надређени. Или то само тако изгледа. У стварности сам можда надређен ја њему, не он мени, али се то не види, истина је стидљива, не воли да се показује. Док обмана свима скаче у очи – види ме, види ме!

Уосталом, ако је надређен, зашто на раменима нема ни траке, ни звездице? Као у војсци. У војсци нема двоумљења, онај са мање трака дужан је да се покорава ономе са више, а тракаши су сви одреда дужни да се покоравају онима са звездицама. Уређен систем, нема шта. Штета што се нисам посветио војном позиву, пасовао би ми. С друге стране, не волим марширање и штрапазирање, не миле ми се пуцњава и бука. И у рату уме да буде незгодно. Те непогодности су ме и одбиле од позива који би, иначе, био по мојој мери шивен.

„Овог пута си претерао, Спиридоне“, уздише Јоца Јоцић, не разумем зашто, нисам му ја хотелска љубазница.

„И раније су ми се жалили на тебе...“

Жалио?! Ко се жалио?! Имена под неонку! И поводом чега? Да не наврће на ону камеру коју су ми скинули? Ту бих ја имао више основа да се жалим од било кога. Или на оне каблове које сам правилније поразместо, па извесни нису умели да се снађу?

„Штитио сам те, покривао, а зашто?“, хукнуо је Јоца Јоцић.

„Због своје преиспољне добротe, ето зашто. Скупо ме је стајала та добротa, једном ће ми доћи главе.“

Ражалостио се Јоца Јоцић над собом. Ражалостих се и ја над њиме. Такав сам, сажалљив. Не шкртарим са осећањима.

Шта ћу ако ми се расплаче? Ни папирних марамица при себи немам.

„Овог пута си прекардашио, на зло ће изаћи“, бацио се Јоца Јоцић на мене, уместо у плач. Свашта је надробио али сам све то заборавио, не часећи часа.

Бранио сам се ћутањем, на то имам телевизијски посведочено право. Могао сам и јачим адутом да треснем о сто, али нисам хтео да се офирам, чувао сам га за касније.

„Него, моли ти Фруштуковицу да повуче пријаву“, привео је хотелаш поенти смушену говоранцију.

Ту смо, делијо, то те коље, разабихам шта је. Бацио си око на господарицу срца мога па би да ме уклониш с пута. И њу би у хотелску собу, је ли? И то неку јефтинију, да приштедиш, знам ја тебе.

„Гледај некако да је умилостивиш, да те поштеди“, придиже се Јоца Јоцић, као, завршава са мном, али се ја не дам.

„Реформисао сам међуљудске односе“, потезем чаробну реч.

Јоца Јоцић се укипио у растројеном неразумевању. Ништа ме то не чуди. Жалосно је опала моћ поимања. То је због ових компјутера, што да напрежеш мождане вијуге, уздаш се да ће они да се помуче уместо тебе.

Овог пута чаробна реч није ситуацију преокренула у моју корист. Испоставило се да ни она није свемоћна.

Брига ме. Да молим нећу, нека ме Фруштуковица гони до небеског суда, ако треба. Избрисао сам је из свог срца, ни четврт бурека није вредна. Пламен страсти сам угасио ведром најледеније бунарске воде.

Нека ме истерају, просићу по улицама, шта фали. Прострем поњавче, набацим некакве прње, најмим неко жгепче, турим картонску кутију поред себе па завапим. Наватала би се нека парица, ако ме браћа просјаци не отерају.

Какво жгепче, какво поњавче?! Где сам ја то уобразио? Не могу ми ништа. Не могу без мене, ја сам зупчаник без кога би све стало. Не само да би стало, него би се разлетело у парампарчад.

Ако они не могу без мене, ја могу без њих. Осудићу их својим одсуством, прострели ме замamna замисао. Замамнија, импозантнија и од бивше господарице мога срца.

По фиокама су остале да чаме гаће са поносно уздигнутим стубовима и натписима: „Јуришник“, „Ударник“, „Земљотресац“, и сличним. Нека их, послужиће другом приликом. Мадрац се, међутим, показао тренутно употребљив. Попео сам га у недовршену грађевину, за часове одмора. Из ње, двогледом осматрам бивше предузеће. Са насладом чекам његов судњи час. Привидно, све је по старом. Али привид је само привид. Истина је, знамо, стидљива, радо се крије.